

GVB Activa BV

Jaarverslag 2021

Inhoud

Bestuursverslag	3
Taken en verantwoordelijkheden	4
Verslagjaar 2021	6
Vooruitblik	10
Risicomanagement	11
Jaarrekening 2021	16
Balans op 31 december 2021 (voor resultaatbestemming)	17
Winst-en-verliesrekening over 2021	18
Toelichting bij de jaarrekening	19
Grondslagen	23
Toelichting bij de balans op 31 december 2021	29
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	36
Toelichting bij de winst-en-verliesrekening over 2021	38
Overige gegevens	43
Overige gegevens	44
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

Bestuursverslag

Taken en verantwoordelijkheden

GVB Activa BV is een 100% dochter van GVB Holding NV. Zij is geclausuleerd eigenaar en beheerder van de strategische activa (hierna: bedrijfsmiddelen) en is verantwoordelijk voor het verwerven, beheren (onderhouden) en zo nodig afstoten van bedrijfsmiddelen. Tot de bedrijfsmiddelen worden gerekend: rollend materieel (bussen, trams en metro's), procesinstallaties, vastgoed (onderhoudswerkplaatsen, remises en garages) en een aantal ICT-systemen (EBS, MOB, OV-chip en EMV (programma OV Betalen)).

Toezichthouder

Sinds 1 januari 2012 is GVB Activa BV tevens gedelegeerd toezichthouder op het gebruik van de bedrijfsmiddelen door de concessiehouder GVB Exploitatie BV. Met ingang van diezelfde datum is een service level agreement (SLA) van kracht tussen GVB Exploitatie BV en GVB Activa BV. Op basis van deze SLA legt GVB Activa BV verantwoording af aan Vervoerregio Amsterdam over de voortgang van de instandhouding.

Assetmanagement

Sturing vindt plaats op basis van assetmanagement. Assetmanagement heeft als doel om de activa optimaal te laten functioneren met de beste prestaties, met de minste financiële en operationele risico's en tegen de laagste kosten, over de hele levensduur.

Verantwoording

GVB Activa BV (hierna Activa BV) rapporteert elk kwartaal aan Vervoerregio Amsterdam en laat elk jaar door onafhankelijke derde partijen een meting uitvoeren ten aanzien van de staat van de activa.

Nieuwe OV-governance

De aansturing van de OV-keten in Amsterdam is in 2021 geoptimaliseerd zodat reizigers nu en in de toekomst snel, comfortabel, betrouwbaar en betaalbaar hun reis kunnen maken. Om dit mogelijk te maken moesten de bestuursstructuur, de governance, van de OV-keten in Amsterdam heringericht worden. In 2021 is daar de basis voor gelegd en sinds januari 2022 is deze nieuwe werkwijze van kracht. Hiermee kunnen de drie organisaties die verantwoordelijk zijn voor het OV, de gemeente Amsterdam, Vervoerregio Amsterdam en GVB, elkaar makkelijk vinden, kunnen zij sneller en efficiënter werken en zijn hun rollen, taken en bevoegdheden beter verdeeld. Dit zorgt voor robuust openbaar vervoer nu én in de toekomst.

Het OV-systeem moet een systeem zijn met goede verbindingen tussen metro, bus en tram, een hoge frequentie, soepele aansluitingen op trein- en veerdiensten en mogelijkheden voor deelvervoer. Het OV is een van de vitale sectoren van onze economie. Dat is eens te meer gebleken tijdens de corona-lockdowns, waarin mensen er toch op moeten kunnen rekenen dat ze bijvoorbeeld met de bus of tram naar hun werk of naar het ziekenhuis kunnen. Ondanks corona is de verwachting dat het aantal reizigers in het OV de komende jaren flink gaat groeien. Willen we toekomstbestendig blijven dan moeten we daar nu op acteren.

Drie organisaties zijn samen verantwoordelijk voor het OV in Amsterdam: Vervoerregio Amsterdam, gemeente Amsterdam en GVB. Om het OV-systeem te verbeteren, gaan we beter met elkaar samenwerken en de taken en verantwoordelijkheden anders verdelen. Hoe die samenwerking eruitziet, is uitgewerkt in de nieuwe OV-Governance, die sinds 1 januari 2022 een feit is.

Vervoerregio Amsterdam is samen met gemeente Amsterdam verantwoordelijk voor de visie op het OV. Die vertalen ze in concrete plannen. Vervoerregio Amsterdam is tegelijk opdrachtgever voor het hele OV-systeem, het beheer en onderhoud van de railinfrastructuur, de contracten, de financiering en zo nodig de bijsturing. GVB voert het contract met Vervoerregio Amsterdam uit voor het stadsvervoer in en om Amsterdam.

Ook is GVB verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de railinfrastructuur. Hiervoor is een deel van Metro en Tram (onderdeel van de gemeente Amsterdam) gefuseerd met onze afdeling Rail Services. Samen vormen ze GVB Infra BV met als nieuwe handelsnaam, het Railinfrabedrijf (kortweg RIB), dat met ingang van 1 januari 2022 operationeel is. Een deel van de medewerkers van de gemeentelijke afdeling Metro en Tram (MET) werkt nu bij GVB; een ander deel bij Vervoerregio Amsterdam. Binnen de gemeente is een nieuwe directie Bijzondere projecten opgericht, die grote en complexe projecten gaat uitvoeren, zoals het doortrekken van de Noord/Zuidlijn richting Schiphol en de aanleg van de Uithoornlijn.

De aandelen zijn met ingang van 2022 anders verdeeld. In 2021 was de gemeente 100% aandeelhouder, maar Vervoerregio Amsterdam heeft een prioriteitsaandeel in GVB verworven waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden, bijvoorbeeld over benoeming, schorsing en ontslag van bestuurders en over het jaarplan en de jaarrekening van GVB Exploitatie BV en GVB Infra BV. Voorheen was er een inhouse-constructie, waarmee Vervoerregio Amsterdam doorslaggevend zeggenschap had bij een aantal onderwerpen. Het prioriteitsaandeel ziet toe op de onderwerpen waarvoor de gemeente tot eind 2021 voorafgaande goedkeuring van Vervoerregio Amsterdam nodig had.

Ook zijn binnen de hernieuwde samenwerking de afspraken rond activa verbeterd. Hier verstaan we niet alleen nieuwe voertuigen onder, maar ook werkbanken en installaties. GVB en Vervoerregio Amsterdam gaan samen nog beter nadenken over de aanschaf en het onderhoud van alle activa en hebben daarvoor procesafspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in een addendum en toegevoegd aan de bestaande concessieafspraken. Onder meer is afgesproken om jaarlijks gezamenlijk één vervoerprognose vast te stellen. Daarvan leiden we af hoeveel voertuigen we nodig hebben en we werken een gezamenlijk investeringsplan voor de komende 15 jaar uit. Verder zijn afspraken gemaakt over hoe we de besluitvorming rondom investeringen samen sneller en efficiënter kunnen voltooien. Tot slot is afgesproken hoe investeringen gefinancierd kunnen worden en op welke wijze de financiering het beste geregeld kan worden. Activa BV heeft daar eerder al een lening voor afgesloten.

Een verbeterde samenwerking levert allereerst meer werkplezier op, want het is duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is. Naast het werkplezier en inhoudelijke projecten waar de organisaties door hun samenwerking samen de tanden in kunnen zetten, komt er ook significante verbetering in processen en daarmee betere resultaten. Om prettig te kunnen samenwerken, is er een Code of Conduct opgesteld waar alle drie de organisaties zich aan houden.

1. We vertrouwen op elkaars verantwoordelijkheid om een succes te maken van het programma.
2. We hebben respect voor elkaars positie en belangen.
3. We stellen de hulpvraag wanneer dat nodig is.
4. We verrassen elkaar niet.

Zo werken we samen.

Verslagjaar 2021

GVB Activa BV heeft een strategisch materieelplan opgesteld voor de periode tot 2037. We hebben materieel nodig om het lijnennet te rijden en reizigers te vervoeren. Op basis van de vervoervisie en de concessieafspraken wordt een vervoerprognose gemaakt, met verschillende scenario's als uitgangspunt. Vanuit de prognose zien we hoeveel en welk materieel nodig is om de dienstregeling te rijden.

Tabel 1 **Materieel in bezit bij Activa BV**

Aantallen, ultimo jaar	2021	2020	2019	2018	2017
Bussen	231	233	203	203	203
Trams	219	229	200	200	200
Metro's	90	90	90	90	90

Metro

Activa BV heeft 90 metro voertuigen in de series S1/S2, S3/M4 en M5/M6. Inmiddels zijn er 3 M7 testvoertuigen in Amsterdam gearriveerd maar in de testfase behoren deze voertuigen nog toe aan leverancier CAF. In de loop van 2022 stromen de M7 voertuigen in. Afhankelijk van de prestaties en de noodzaak om een back-up vloot aan te houden, stromen de oude voertuigen geleidelijk uit.

M7-metro's

Op 24 augustus 2021 ontvingen we de allereerste nieuwe M7-metro in onze werkplaats in Diemen. In het najaar volgden er nog 2. Uniek aan de M7-metro's is dat we met enkele of gekoppelde metro's kunnen rijden, afhankelijk van het aantal reizigers. Zo gaan we energieverstopping door met lege metro's te rijden, tegen. Een ander voordeel is dat de afgekoppelde metro minder kilometers maakt en de onderhoudskosten lager zijn, omdat het onderhoudsplan is gebaseerd op het aantal kilometers dat een metro rijdt.

[Allereerste M7-metro in onze werkplaats](#)

De komende tijd gaan we volop testen, zodat deze nieuwe metroserie van 30 stuks vanaf eind 2022 druppelsgewijs kan instromen in de dienstregeling. Niet alleen de veiligheid, maar ook het dynamische reisinformatiesysteem en het nieuwe metrobeveiligingssysteem (Signalling & Control, S&C) worden hierbij uitgebreid getest. Als alle testen goed zijn doorlopen en we de indienststellingsvergunning hebben ontvangen, kunnen we onze reizigers met deze nieuwe M7-metro vervoeren.

[Vanaf eind 2022 stroomt M7 in](#)

Voorstel levensduurverlenging S1/S2

We zetten de gestarte levensduurverlengende maatregelen van het S1/S2 materieel door maar optimaliseren continue afhankelijk van de nieuwste inzichten en verwachte toekomstige inzet. Met name de werkzaamheden gericht op de betrouwbaarheid van het materieel zijn hierbij belangrijk. De S1/S2 voertuigen fungeren ook als back up voor de M7 voertuigen voor het geval dat de prestatie van deze nieuwe voertuigen tegenvalt.

[Met name werkzaamheden gericht op betrouwbaarheid zijn belangrijk](#)

We kijken vooral naar de prestaties van individuele voertuigen en niet zo zeer naar de leeftijd van voertuigen. Zo hebben we slecht presterende S3/M4 voertuigen gebruikt om verouderde onderdelen zeker te stellen en daarmee de beschikbaarheid van andere voertuigen te vergroten.

Tram

Activa BV beschikt eind 2021 over 219 trams voor onze operatie. Vier trams waren eind 2021 nog niet beschikbaar vanwege het nog lopende vergunningen traject en zijn daarom niet meegeteld. In 2021 werden alle 45 oude 11/12G voertuigen afgevoerd.

15G-trams

In 2021 heeft GVB afscheid genomen van de laatste 11G- en 12G-trams, omdat ze, na 30 jaar, aan het einde van hun levensduur waren. Levensduurverlengend onderhoud was erg duur en in sommige gevallen bijna niet mogelijk door veroudering van dit type tram. Daarnaast waren de trams niet energiezuinig, boden ze te weinig zit- en staanplaatsen en zouden ze binnen afzienbare tijd niet meer voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

De nieuwe 15G-trams druppelen volgens de contractplanning binnen. Het ontvangen, testen, accepteren en in bedrijf stellen van de nieuwe trams is daarmee een continu proces. De eerste onderhoudsbeurten zijn volgens planning uitgevoerd. De eerste 15G is in december 2020 gaan rijden op de vernieuwde Amstelveenlijn, lijn 25, waar we gekoppeld rijden. In het voorjaar van 2021 is de tram in de kleurstelling blauw-wit gaan rijden op lijn 5 en lijn 19.

De prestatie van de trams is helaas nog niet helemaal op het niveau dat onze reizigers van ons gewend zijn. Dit is vervelend voor de reizigers. Er wordt daarom hard gewerkt om de problemen zo snel mogelijk op te lossen. Dat doen onze medewerkers samen met de leverancier van de trams. Dit vindt allemaal plaats binnen de garantieperiode. Bevindingen uit de praktijk leiden ook tot aanpassingen in het ontwerp, waardoor de volgende reeks bestelde trams deze problemen niet meer vertonen.

Bevindingen uit de praktijk leiden tot aanpassingen ontwerp

De toegankelijkheid van de 15G-trams voor mensen met een rolstoel is ook nog niet op orde.

Van bewoners hebben we klachten gehad over het geluid van de 15G-tram bij specifieke plekken in het lijnennet, vooral in bepaalde bochten. Op deze plekken activeren we de smeerinstallaties om het geluid te verminderen. Ook plaatsen we in 2022 wioldempers op de trams.

Eind 2021 zijn van alle bestelde 15G-trams er 64 geaccepteerd, waarvan 25 in R-net-kleurstelling en de rest in GVB-blauw-wit. In 2022 worden er nog 8 trams geaccepteerd als onderdeel van de optiebestelling, waarvan 3 in R-net-kleurstelling en 5 in blauw-wit. In totaal beschikt GVB dan over 72 nieuwe 15G trams.

Gekoppeld rijden

Door de uitbreiding van IJburg is het aantal reizigers op lijn 26 tussen IJburg en Amsterdam Centraal enorm gestegen. Lijn 26 reed al met maximale frequentie door de Piet Heintunnel. Daarom hebben we de reizigerscapaciteit in de trams opgevoerd door lijn 26 gekoppeld te laten rijden, oftewel: met twee trams aan elkaar. Daarvoor waren in de eerste fase aanpassingen aan ICT nodig en werd de stalling in IJburg uitgebreid.

In de tweede fase in 2021 zijn opnieuw aanpassingen gedaan. Passagiers kunnen nu deuren van buiten openen, zodat spreiding ontstaat bij het instappen. En er is extra beveiliging gekomen voor veilig in- en uitstappen. Ook is de betrouwbaarheid voor het gekoppeld rijden met verschillende trams getest en zijn er haltes aangepast.

Reizigerscapaciteit lijn 26 opgevoerd door gekoppeld rijden

Bus

De vervoervorm Bus is de flexibele schil van het vervoersysteem. Activa BV beschikt over 231 bussen en bevindt zich middenin de transitie van een diesel aangedreven busvloot naar een elektrische aangedreven busvloot. Met name de inpassing van laadpalen in de openbare ruimte vereist aandacht alsook de zogenaamde congestie op het elektriciteitsnetwerk. Vooralsnog wordt een groot deel van de dieselvloot als back up aangehouden.

Elektrische bussen

In 2021 zijn er 13 elektrische bussen ingestroomd. Hiermee komt het aantal elektrische bussen van GVB op 44. GVB heeft nu 5 buslijnen die volledig elektrisch de dienstregeling rijden. De 13 nieuwe elektrische bussen worden ingezet op lijn 369, een Hoogwaardige Openbaar Vervoer (HOV) busverbinding. Die lijn is goed voor maar liefst 9,3% van onze buskilometers. De lijn verbindt Amsterdam-Sloterdijk via Amsterdam Nieuw-West met Schiphol, langs 8 tussenliggende haltes. De bussen hebben een rood-grijs exterieur in de stijl van R-net. Dat is een primeur voor GVB Bus.

GVB heeft 5 buslijnen die volledig elektrisch de dienstregeling rijden

Als alles volgens plan verloopt, stromen er begin 2022 nog eens 31 nieuwe bussen in. Die gaan rijden vanaf de IJ-zijde van station Amsterdam Centraal. Op dit station komt snellaad-infrastructuur, en de nachtladers komen op Garage Noord en Garage West.

Samen met Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam bereidt GVB de besluitvorming voor van de bestelling van de vierde batch elektrische bussen die vanaf medio 2023 instromen. In april 2021 is GVB daarvoor een Europese aanbesteding gestart. In 2022 is ruim 30% van al onze buskilometers uitstootvrij.

Subsidie

GVB heeft in 2020 een subsidie van € 13,7 miljoen toegekend gekregen uit de Connecting Europe Facility (CEF) van de Europese Commissie voor elektrische bussen. De CEF-subsidie wordt gebruikt voor de vierde tranche elektrische bussen, die uiterlijk eind 2023 ingestroomd moet zijn.

In 2021 volgde een positief besluit van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om vanuit de DKTI Transport-regeling ook de laadinfrastructuur te cofinancieren tot een maximum van € 5,0 miljoen. Er zijn 5 GVB-laadhubs goedgekeurd (Zuid, Lelylaan, West, Olaf Palmeplein en Noord). Het gaat zowel om eigen garages als publieke laadplekken.

Overige activa

Digitalisering en automatisering

De opmars van digitalisering is in de hele samenleving te zien. Ook in het OV wordt steeds meer geautomatiseerd en gedigitaliseerd. Dit heeft veel voordelen; denk aan efficiëntie, groter inzicht in processen, beschikking over realtime informatie, lagere kosten, meer gebruiksgemak, minder foutkansen en meer veiligheid. Hoewel dit allemaal ontwikkelingen zijn waar reizigers weinig van zien, merken ze die wel in het reizen met het OV: dat gaat sneller, veiliger en met meer gemak.

Barcodetickets

Barcodetickets zijn tickets op de mobiele telefoon die af te lezen zijn met een scanner of validator. Ze hebben een geldigheid van 1 uur, 24 uur of meerdere dagen. Voor de incidentele reiziger geeft dit ticket gemak, want die hoeft niet meer eerst naar een automaat, loket of bestuurder om een kaartje te kopen.

De validators in de tram en de bus waren begin 2021 nog niet geschikt voor het lezen van de barcode. De reiziger moest het ticket zelf activeren en aan de chauffeur,

Verkoop barcode tickets groeit

bestuurder of conducteur tonen. In de zomer zijn alle bussen en trams voorzien van nieuwe validators.

Verkoop barcode tickets groeit

Betalen in 2022

In 2022 wordt reizen met barcode eenvoudiger, want door in te checken bij metro, tram of bus wordt de barcode geactiveerd. Ook wordt reizen met barcode verder uitgebreid in de vorm van combitickets met Amsterdamse attracties. Daarnaast wordt in het tweede kwartaal van 2022 reizen met betaalpas en mobiel mogelijk. Dit is een onderdeel van het landelijke programma OV Betalen.

Solide financiële bedrijfsvoering

Investeringsen

In 2021 heeft Activa BV in totaal voor € 73,0 miljoen geïnvesteerd (2020: € 95,4 miljoen).

Investeringsbijdragen

Ter dekking van een deel van de investeringen heeft Activa BV in 2021 investeringsbijdragen ontvangen van Vervoerregio Amsterdam voor een bedrag van € 17,6 miljoen (2020 € 15,8 miljoen). Om de investeringen te kunnen financieren heeft Activa BV daarnaast een kredietfaciliteit afgesloten.

Kerncijfers

De solvabiliteit bedraagt 0,00% (2020: 0,01%), de liquiditeit bedraagt 0,17 (2020: 0,22).

Resultaat

Het resultaat na belastingen bedraagt in 2021 € nihil (idem 2020).

Vooruitblik

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor GVB, ook voor de komende jaren. Op de korte termijn ademen we als GVB mee met de ontwikkelingen. We zetten de vernieuwing van ons materieel door en versnellen dit proces waar mogelijk. Indien mogelijk en financieel zinvol, nemen we versneld afscheid van oud materieel. Juist nu stellen we de toekomst centraal en sorteren voor op alle mogelijke scenario's. En één ding is zeker, we komen beter uit deze crisis.

Lagere aantallen reizigers

We voorzien dat we zeker tot in 2024 de gevolgen van de coronacrisis blijven voelen. In 2022 verwachten we weliswaar meer reizigers dan in 2021 maar nog altijd minder dan in 2019 en de jaren daarvoor. Thuiswerken is ingeburgerd en geaccepteerd, voor een deel van de werkweek. En het terugwinnen van reizigers die een alternatief voor het OV hebben gevonden, is niet eenvoudig. Hoe dit op de lange termijn uitpakt, is nu niet duidelijk. Belangrijk is dat we ons materieel en het aantal ritten blijven baseren op de maximale behoefte van reizigers in de spits die voor de coronacrisis gold.

Nieuw materieel

Materieel dat we niet nodig hebben, stroomt versneld uit. We doen dit zo veel als mogelijk in samenhang met de instroom van nieuw materieel. Zowel bij bus, tram als metro zijn we bezig met grootschalige vervangingen die we zo kosten efficiënt mogelijk uitvoeren. Maar we gooien oude schoenen niet weg voordat onze nieuwe goed zijn ingelopen.

Daarnaast zijn we flexibel in het afroepen van nieuw materieel door de opgenomen opties hiervoor in de contracten. Zo kunnen we bijvoorbeeld de transitie naar elektrische bussen aanpassen op de daadwerkelijk benodigde aantallen in de huidige bedrijfsvoering.

Ten opzichte van vorig jaar is het toekomstige beeld over de stad niet gewijzigd. We verwachten dat het aantal reizigers over een paar jaar weer stijgt door bijvoorbeeld het aantrekken van het toerisme. Maar vooral omdat de stad blijft groeien. In en om de stad worden veel woningen bijgebouwd en ook nieuwe bewoners moeten zich kunnen verplaatsen. Bovendien wordt Amsterdam meer en meer autoluw. Dit leidt tot extra vraag naar andere vormen van vervoer, dus ook OV. Kortom, GVB blijft investeren in toekomstig materieel omdat de stad blijft groeien.

Ook in 2022 stroomt nieuw materieel in dat we al besteld hadden voor de huidige crisis. Dit voorjaar verwachten we de laatste 15G-trams waardoor totaal 72 nieuwe trams door Amsterdam rijden. In de zomer van 2022 zetten we nog eens 31 nieuwe elektrische bussen in op de buslijnen die rijden via Centraal Station. Eind 2022 verwachten we dat de eerste M7-metro voertuigen in de dienstregeling rijden. We houden vast aan onze ambitie om in 2025 volledig uitstootvrij te rijden.

Reiziger centraal

Het nieuwe materieel is ook bedoeld om comfortabeler te kunnen reizen. We werken er hard aan om een kwalitatief goed product te leveren en de reis zo eenvoudig mogelijk te maken. We investeren daarom ook in de transitie van een systeem voor OV-Chipkaart naar het in- en uitchecken met betaalpas en reizen op barcode.

Risicomanagement

Het is van belang dat de risico's van de onderneming beheerst zijn en de basisprocessen op orde zijn. Risicomanagement bij GVB is ingericht op niveau van GVB Holding NV en maakt deel uit van de reguliere bedrijfsvoering. De directie is eindverantwoordelijk voor een effectieve risicobeheersing. Alle financiële risico's in GVB Activa BV zijn afgedekt door overeenkomsten met GVB Exploitatie BV.

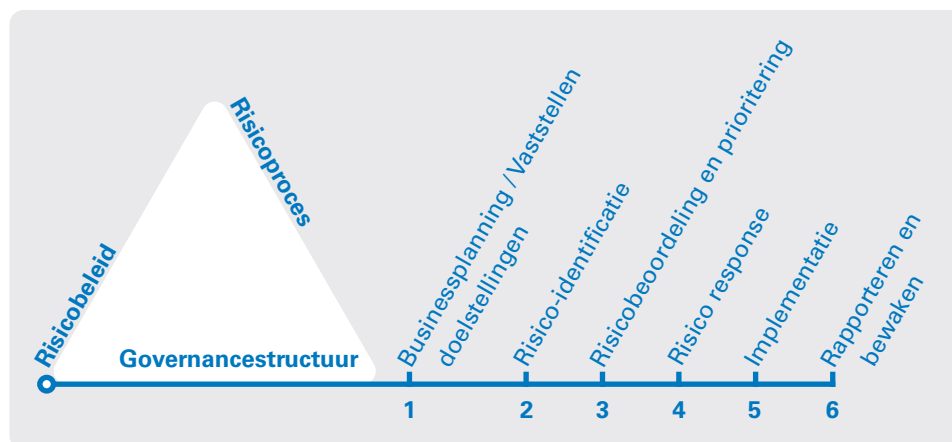
Risicomanagementsysteem

Risicomanagement geeft inzicht in de strategische, operationele en financiële risico's en governance risico's. Dit versterkt de basis voor besluitvorming. Het risicoprofiel en de belangrijkste risico's worden periodiek besproken met de rvc. Het verantwoordelijk management treft beheersmaatregelen om de onderkende risico's te mitigeren. De beheersing van de belangrijkste risico's worden periodiek gerapporteerd aan de rvc.

Het risicomanagement en de interne beheerssystemen van GVB zijn gebaseerd op de richtlijnen van het Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). De interne beheerssystemen zijn gebaseerd op een resultaatgerichte processturing met controls om de grootste risico's in de processen te beheersen. Cyclische beoordeling van de werking van deze controls leidt tot verbetering van de processen. Hiermee verankert GVB het risicomanagement in de uitvoering van de bedrijfsprocessen.

Het risicomanagementsysteem heeft drie fundamenten: risicobeleid, governancestructuur en risicoproces.

Figuur 1 **Risicomanagementsysteem**

Risicobeleid

GVB treft beheersmaatregelen op de risico's om het risicoprofiel te verlagen.

Governancestructuur

Binnen GVB is de lijnorganisatie verantwoordelijk voor het managen van risico's. De risicomanager ondersteunt hierbij zowel de directie als het lijnmanagement. De risicomanager en directie stellen het risicobeleid op voor GVB. Op basis van dit beleid rapporteren de afdelingen hun risico's in de kwartaalrapportages. De risicomanager consolideert deze risico's periodiek tot een integrale risicorapportage. Onderdeel hiervan is de toets of het risicoprofiel past binnen de risicotolerantie.

Proces

De afdelingen identificeren met behulp van de GVB-riematrix tenminste twee keer per jaar hun risico's en stellen beheersmaatregelen vast. De maatregelen en de jaarplancyclus zijn bij GVB aan elkaar gekoppeld, zodat de uitvoering geborgd is. De

risicomanager ondersteunt in dit proces de afdelingen. Naast deze reguliere risicosessies, houden we ook sessies op projectniveau.

Risicobereidheid

De risicobereidheid staat aan de basis van de risicomatrix van GVB. In de volgende tabel staan de risico's.

Tabel 2 Risicobereidheid

Risicocategorie	Beschrijving	Risicobereidheid
Strategie	Risico's gerelateerd aan realisatie van de strategische koers en strategische trends, onder andere door groei van de stad, investeringen in materieel en systeemsprongen zoals de Noord/Zuidlijn, maar ook prijsontwikkelingen van het tarief van OV.	<i>Gematigd</i>
Operatie	Risico's gerelateerd aan de huidige exploitatie en potentiële verliezen ten gevolge van inefficiënte processen, menselijke fouten of externe gebeurtenissen.	<i>Laag</i>
Financiën	Risico's waarbij financieel verlies optreedt ten gevolge van de gehanteerde financiële structuur of instrumenten, of door het ontbreken van deugdelijke financiële controles.	<i>Laag</i>
Compliance	Risico op het niet voldoen aan wettelijke voorschriften of andere geldende reglementen en normen. Deze kunnen voortkomen uit wet- en regelgeving, afspraken met toezichthouders of verplichtingen die voortvloeien uit contracten.	<i>Laag</i>

Risico's en beheersmaatregelen

Beschrijving risico's GVB Holding NV

In onderstaande tabellen zijn de risico's van GVB Holding NV weergegeven die van belang zijn voor Activa BV. Voor alle hieronder vermelde risico's geldt: het betreft een financieel risico voor GVB Exploitatie BV, niet voor Activa BV.

Strategische risico's

Tabel 3 **Strategische risico's**

Risico	Onvoldoende financiële middelen in BDU (Brede Doel Uitkering: Rijksbijdrage voor het openbaar vervoer) om groei en beleid OV voor Amsterdam te accommoderen.
Impact	Beleid OV-Amsterdam wordt in onvoldoende mate gerealiseerd waardoor de OV-realiseringsachterblijft op de werkelijke vervoersvraag.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• Samenwerking tussen gemeente Amsterdam, VRA en GVB om gezamenlijk de belangen van de stad te behartigen• Aanpassing van de governance structuur van het OV-Amsterdam om de samenwerking te optimaliseren
Risico	Toenemende vervlechting van ICT-systemen voor sturing en controle van het vervoerssysteem.
Impact	De complexiteit neemt toe en implementatierisico's bij projecten raken het gehele vervoerssysteem, bij een zwaardere beheersopgave.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• sterke projectteams die nauw verbonden zijn aan de operatie.• langetermijn-samenwerking met kritische leveranciers.

Tabel 4 **Groei van de stad**

Risico	Strategische vervoerplanning wijkt af van werkelijke groei in aantal reizigers.
Impact	De afwijking leidt tot onvoldoende rijdend materieel, waardoor vervoer van reizigers niet voldoet aan de afgesproken prestaties. De lange besteltijd van materieel maakt snelle correctie lastig.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• Voortdurende optimalisatie van de strategische plannen (financieel, materieel, personeel) van GVB.• Optieregelingen in materieelbestellingen voor aanvullend materieel.• Uitbreiding van het netwerk.
Risico	Onteigening van terreinen (GVB-locaties) ten behoeve van stadsontwikkeling.
Impact	Onteigening van terreinen (GVB-locaties) binnen de stad leidt tot meer en niet vergoede dienstreiskilometers door herplaatsing naar terreinen buiten de stad.
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• In gesprek met stadsontwikkeling. Duidelijke eisen voor nieuwe locaties.

Operationele risico's

Tabel 5 **Bedrijfsvoering**

Risico	Toename van tijdelijke verkeersmaatregelen (TVM). Het grote aantal bruggen en kades die de komende jaren versterkt moeten gaan worden, verstoren de dienstregeling.
Impact	Verstoringen in de dienstregeling door toename van infrastructurele werken binnen de stad, leidend tot lagere klantwaardering en lagere productiviteit.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• Vroegtijdige betrokkenheid in planprocessen van de gemeente.• Risicoanalyse per TVM om maatregelen situatie-specifiek te maken.
Risico	Te lage beschikbaarheid personeel.
Impact	GVB heeft in toenemende mate moeite om voldoende technisch en rijdend personeel te werven om de operaties efficiënt en zonder gaten te draaien, zeker nu een forse golf van pensioengerechtigde medewerkers het bedrijf zal verlaten.
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• Voortdurend actief blijven werven en jongeren uitnodigen om kennis te maken met GVB.

Tabel 6 **Veiligheid**

Risico	Verborgene gevaren bedreigen gezondheid en welzijn van werknemers.
Impact	<ul style="list-style-type: none">• Bij openbaring van verborgene gevaren (bijvoorbeeld chroom-6) wordt het werk stilgelegd en moeten corrigerende maatregelen genomen worden. Onderzoek en herstel vragen geld, leggen extra beslag op materieel en geven interne onrust.
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none">• Veiligheid altijd speerpunt in managementprogramma's.• Goed verder onderzoek, transparantie naar werknemers, treffen van passende maatregelen intern en naar derden.

Financiële risico's

Tabel 7 **Kostenontwikkeling**

Risico	Budgettaire prijsinschattingen vinden plaats op basis van indices. Deze kunnen afwijken van de werkelijkheid.
Impact	Er kunnen afwijkingen ontstaan ten opzichte van het geprognostiseerde resultaat.
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• Bewaking van de ontwikkeling van de gehanteerde indices om tijdig budgettair bij te sturen.

Tabel 8 **Assetkosten**

Risico	Extra onderhoudskosten ten gevolge van onvoorziene defecten en ontwerpfouten.
Impact	De materiële assets van GVB worden aangeschaft met verwachte onderhoudskosten. Als het materieel sneller verouderd dan voorzien, leidt dit tot hogere onderhoudskosten.
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• Ervaringen verwerken in bestelspecificaties.• Versterking van het contractmanagement.• Verbetering van de onderhoudsanalyse van processen.

Governancerisico's

Tabel 9 **Projectmanagement**

Risico	Besluitvorming over financiering van grote projecten neemt veel tijd
Impact	Het punt van realisatie is veelal vast. Als de financieringsvraag veel tijd vergt resteert er beduidend minder tijd voor de projectrealisatie waardoor de realisatie vertraagd met forse financiële impact
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• Herbezinning op de governance van het Amsterdamse OV.• Strakke projectvoering.

Tabel 10 **IT-security**

Risico	Gerichte indringing van buitenaf op GVB-systemen met als doel crimineel geldelijk gewin of sabotage.
Impact	Een kwaadwillende externe partij kan via de systemen GVB gijzelen en chanteren en in een ergste geval de besturingssystemen beïnvloeden zodanig dat de veiligheid van de reiziger in het geding komt.
Maatregel	<ul style="list-style-type: none">• Integrale aanpak van cybersecurity en informatiebeveiliging bij alle IT-projecten op bestaande en nieuwe systemen als focus voor 2022 en verder.

Amsterdam, 24 maart 2022

GVB Activa BV

Directie,

namens GVB Holding NV

Drs. K. Beeckmans

Ir. M.C.J.M. Lohmeijer

Drs. C.J.G. Zuiderwijk-Jacobs

Jaarrekening 2021

Balans op 31 december 2021 (voor resultaatbestemming)

Tabel 11

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Activa		
Vaste activa		
1 Materiële vaste activa	352.145	318.960
Totaal vaste activa	352.145	318.960
Vlottende activa		
2 Vorderingen	12.043	9.842
3 Liquide middelen	1.624	7.120
Totaal vlottende activa	13.667	16.962
Totaal activa	365.812	335.922
Passiva		
4 Gestort aandelenkapitaal	18	18
4 Eigen vermogen	18	18
5 Voorzieningen	13.133	20.270
6 Langlopende schulden	271.655	238.533
7 Kortlopende schulden	81.006	77.101
Totaal passiva	365.812	335.922

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 43 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Winst-en-verliesrekening over 2021

Tabel 12

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Bedrijfsopbrengsten		
8 Netto-omzet	22.838	20.724
9 Overige bedrijfsopbrengsten	6.721	2.951
Som der bedrijfsopbrengsten	29.559	23.675
Bedrijfslasten		
10 Kosten voor grond- en hulpstoffen	-456	456
11 Kosten uitbesteed werk en overige externe kosten	7.610	7.031
12 Afschrijvingen op materiële vaste activa	19.376	13.992
13 Overige bedrijfskosten	-	-27
Som der bedrijfslasten	26.530	21.452
Bedrijfsresultaat	3.029	2.223
14 Financiële baten en lasten	-3.025	-2.222
Resultaat voor belastingen	4	1
15 Vennootschapsbelasting	4	1
Resultaat na belastingen	-	-

De toelichtingen op pagina 19 tot en met 43 maken integraal onderdeel uit van deze jaarrekening.

Toelichting bij de jaarrekening

Algemeen

Activa BV is een besloten vennootschap naar Nederlands recht die is opgericht op 9 november 2006 en is gevestigd te Amsterdam, Arlandaweg 106. GVB Holding NV, gevestigd te Amsterdam, Arlandaweg 106, houdt alle aandelen in de vennootschap. De directie van GVB Holding NV vormt de statutaire directie van Activa BV. GVB Activa BV met Kamer van Koophandel nummer 34259715 is statutair gevestigd op Arlandaweg 106, 1043 HP Amsterdam, Postbus 2131, 1000 CC Amsterdam.

Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

Activiteiten

De belangrijkste activiteiten van Activa BV zijn het beheren en beschikbaar stellen van materiële vaste activa ten behoeve van openbaar vervoer.

In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Activa BV' is vastgelegd in welke specifieke gevallen gemeente Amsterdam, GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in Activa BV in eigendom aan haar over te dragen ('de terugklap'). Gemeente Amsterdam heeft een pandrecht op alle activa, vorderingen en de aandelen in Activa BV. Voor de activa en bijbehorende vorderingen uit verzekeringspolissen en koopovereenkomsten die met investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam zijn gefinancierd, berust een pandrecht bij de Vervoerregio Amsterdam. Voor toekomstige investeringen zal volgens deze afspraken worden gehandeld. Op de registergoederen in Activa BV rust een recht van hypotheek.

Met ingang van 1 januari 2012 is Activa BV tevens gedelegeerd toezichthouder op het gebruik van de bedrijfsmiddelen door de concessiehouder. Vanaf diezelfde datum is een Service Level Agreement (SLA) van kracht tussen GVB Exploitatie BV en Activa BV. Op basis van deze SLA legt Activa BV aan Vervoerregio Amsterdam verantwoording af over de voortgang van de instandhouding. De strategische activa van GVB zijn ondergebracht in Activa BV. Activa BV heeft verplichtingen richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam voor de instandhouding van de strategische activa waaronder metro- en trammaterieel. Als Activa BV deze verplichtingen niet naar behoren nakomt kan Activa BV schadeplichtig zijn richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam.

Vervoerregio Amsterdam (de concessieverlener voor het openbaar vervoer) heeft eind 2013 afspraken gemaakt met GVB Exploitatie BV over de uitvoering van het openbaar vervoer tot en met 2024 in de gemeenten Amsterdam, Diemen, Duivendrecht (gemeente Ouder-Amstel) en enkele uitlopers naar Amstelveen en Schiphol. Parallel daaraan heeft afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam als opdrachtgever voor het onderhoud van de railinfrastructuur voor dezelfde periode een contract met GVB Infra BV afgesloten voor het beheer en onderhoud van de railinfrastructuur in Amsterdam.

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer. Hiervoor is voor de looptijd van 13 jaar de Asset Management Railinfra Overeenkomst (AMRI) gesloten tussen Vervoerregio Amsterdam en GVB Infra BV (de statutaire entiteit van het Railinfrabedrijf). De tram- en metro-infrastructuur blijft in eigendom van gemeente Amsterdam.

Op 1 januari 2022 is het in 2013 afgesloten contract tussen gemeente Amsterdam, afdeling Metro en Tram en GVB Infra BV komen te vervallen. Een deel van de medewerkers van de afdeling Metro en Tram is op 1 januari 2022 overgekomen naar GVB Infra BV.

De rol van Activa BV als toezichthouder namens Vervoerregio Amsterdam (VRA) is niet gewijzigd als gevolg van deze nieuwe contracten. Wel is de verhouding tussen gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam bekrachtigd, in het 'Convenant Strategische Activa Amsterdam vanaf 2013'.

Continuïteit

Sinds maart 2020 heeft de intrede van het coronavirus (COVID-19) een kenmerkende financiële impact op resultaten en liquiditeit van GVB groep. GVB merkt de financiële gevolgen hiervan met name als gevolg van dalende reizigersaantallen en als gevolg hiervan dalende reizigersopbrengsten. De directie heeft verschillende scenario's uitgewerkt met daarin opgenomen de liquiditeitspositie voor het komende jaar. Ook heeft de directie scenario's uitgewerkt om te beoordelen onder welke omstandigheden de liquiditeitspositie van de GVB groep onder druk komt te staan.

Door de onderlinge verwevenheid van Activa BV in de GVB groep heeft vorenstaande impact op reizigersopbrengsten eveneens impact op de financiële situatie van Activa BV. Immers Activa BV stelt activa ter beschikking aan GVB Exploitatie BV en GVB Exploitatie BV draagt zorg voor het onderhoud van de activa van Activa BV.

Activa BV heeft in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam. Deze kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen wordt in tranches verstrekt. Op 31 december 2021 bedraagt deze maximale kredietfaciliteit € 275,0 miljoen. Op 31 december 2021 heeft Activa BV uit de maximale kredietfaciliteit van € 275,0 miljoen € 78,0 miljoen 'getrokken'. In 2022 wordt deze kredietfaciliteit met € 75,0 miljoen verhoogd tot € 350,0 miljoen. Deze kredietfaciliteit wordt gebruikt voor de aanschaf van onder andere nieuwe bussen, trams en metro's. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan Activa BV de kapitaallasten van de kredietfaciliteit.

Daarnaast heeft Activa BV op 15 april 2020 externe financiering aangetrokken bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten bedrage van € 150,0 miljoen met een looptijd van 30 jaar.

De directie is van mening dat voldoende maatregelen kunnen worden getroffen om de operationele en financiële impact als gevolg van het coronavirus (COVID-19) te mitigeren en om te blijven voldoen aan haar verplichtingen. De directie bewaakt de effecten op continue basis en treft waar nodig aanvullende maatregelen. Hoewel er onzekerheden zijn op dit moment is de directie niet van mening dat de gevolgen van het coronavirus (COVID-19) een materieel negatief effect zullen hebben op de financiële conditie of liquiditeit van GVB. Op basis van deze verwachting is de jaarrekening 2021 opgesteld op basis van going concern grondslagen.

Op 31 december 2021 is nog steeds een groot deel van het rijdend materieel gefinancierd door middel van investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam. Het rijdend materieel dat in 2021 in gebruik is genomen wordt door middel van een kapitaallastenvergoeding door Vervoerregio Amsterdam bekostigd.

Stelselwijzigingen

In 2021 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Activa BV zich over verschillende zaken een

oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen: voorziening instandhoudingsverplichtingen en afschrijvingsduur materiële vaste activa.

Stelselwijzigingen

In 2021 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Groepsverhoudingen

Activa BV maakt deel uit van een groep rechtspersonen met aan het hoofd GVB Holding NV, gevestigd te Amsterdam.

Verbonden partijen

Als verbonden partij van Activa BV worden alle rechtspersonen aangemerkt door wie overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

De aard en de omvang van transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale markvoorwaarden zijn aangegaan.

Ondernemingen binnen de GVB groep:

- GVB Holding NV is enig aandeelhouder van Activa BV en vormt als zodanig de algemene vergadering van Activa BV. GVB Holding NV vormt de statutaire directie van Activa BV. De statutaire directieleden van GVB Holding NV en andere sleutelfunctionarissen in het management van GVB Holding NV en nauwe verwanten zijn daarom verbonden partijen. Activa BV heeft een schuld aan GVB Holding NV van € 107,9 miljoen. Die schuld bestaat uit een langlopende lening van € 54,0 miljoen en een kortlopende lening van € 53,9 miljoen (2020: € 54,0 miljoen en € 50,2 miljoen).
- GVB Exploitatie BV is de exploitant van de materiële vaste activa en verzorgt het onderhoud van deze activa. Activa BV heeft om aan haar contractuele verplichtingen richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam te kunnen voldoen een SLA afgesloten met GVB Exploitatie BV. GVB Exploitatie BV garandeert hierin richting Activa BV het onderhoud zodanig uit te voeren dat de materiële vaste activa in de technische staat blijven verkeren zoals afgesproken en dat de functionaliteit in stand blijft. Activa BV brengt daarom een vergoeding voor gebruik van materieel en gebouwen in rekening bij GVB Exploitatie BV. In 2021 bedraagt die vergoeding € 20,6 miljoen (2020: € 18,9 miljoen). GVB Exploitatie BV heeft voor € 20,3 miljoen (2020: 19,4 miljoen) aan kosten op orders doorbelast aan Activa BV en voor € 0,9 miljoen (2020: € 0,9 miljoen) aan management fee. Het saldo van de vorderingen op en schulden aan GVB Exploitatie BV is een netto vordering en bedraagt € 3,9 miljoen (2020: € 3,6 miljoen schuld).
- GVB Infra BV betaalt ieder jaar een vergoeding voor het gebruik van gebouwen aan Activa BV. In 2021 bedraagt die vergoeding € 2,2 miljoen (2020: € 1,8 miljoen).

Gemeente Amsterdam

- Gemeente Amsterdam houdt het merendeel van de aandelen in GVB Holding NV. Vervoerregio Amsterdam heeft een prioriteitsaandeel waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden. Samen vormen ze als zodanig de algemene vergadering van GVB Holding NV.

- Afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam is projectverantwoordelijk voor de Amsterdam Metro Systemen (Amsys)-projecten. Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer.

Vervoerregio Amsterdam

Vervoerregio Amsterdam heeft investeringsbijdragen ter financiering van de strategische materiële vaste activa verstrekt.

De verbonden partijen worden in dit verslag bij naam genoemd, zonder terugkerende vermelding dat het verbonden partijen betreft.

Toepassing van RJ 360.104

De financiële gegevens van Activa BV zijn voor 100% opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van GVB Holding NV. Deze jaarrekening is te vinden op de website van GVB. Voor Activa BV is bij het opstellen van de jaarrekening gebruik gemaakt van de in RJ 360.104 geboden vrijstelling om geen kasstroomoverzicht op te nemen.

Toepassing van artikel 2:382a lid 3 BW

De financiële gegevens van Activa BV zijn voor 100% opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van GVB Holding NV. Daarom is voor Activa BV bij het opstellen van de jaarrekening gebruik gemaakt van de in artikel 2:382a lid 3 BW geboden vrijstelling om geen opgave van het honorarium van de onafhankelijk controlerende accountant op te nemen.

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de "Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving", die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming toevloeien en het actief een kostprijs of waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet op basis van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijs niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Als de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld. Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een

verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen, terreinen en overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten en onder aftrek van lineaire cululatieve afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige levensduur en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschafkosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Voor significante activa worden de verschillende componenten apart geactiveerd en afgeschreven naar de verwachte economische levensduur van het component.

De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen wordt dan als gedesinvesteerd beschouwd en wordt ten laste van het resultaat gebracht. Kosten van vernieuwing worden slechts geactiveerd als zij leiden tot een levensduurverlenging van het actief.

Investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de daarbij behorende investeringen. Buiten gebruik gestelde en/of voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Afschrijvingspercentages

Materiële vaste activa worden vanaf de maand volgend op het moment van ingebruikname afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Tabel 13 **Afschrijvingspercentages**

Terreinen	2%
Bedrijfsgebouwen	2-20%
Rijdend materieel	3-7%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5-25%

Bij een schattingswijziging van de toekomstige gebruiksduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Op terreinen wordt niet afgeschreven, met uitzondering van vooruitbetaalde erfpacht die lineair wordt afgeschreven gedurende de periode waarvoor de erfpacht is vooruitbetaald. Op activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

Activa BV heeft geen financiële lease.

Overige vorderingen

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder de paragraaf 'Financiële instrumenten'.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vennootschap beoordeelt op balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst. Als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. Een bijzondere waardevermindering wordt direct ten laste van het resultaat gebracht. Als op balansdatum wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden is verantwoord, niet meer bestaat of is afgenomen, wordt de toegenomen boekwaarde van dat desbetreffende actief niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn als geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen. Deze wordt contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderverslies dat daarvoor opgenomen was, moet worden teruggenomen als de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking.

De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsvorderingen, handelsschulden, overige te betalen posten, verstrekte leningen, overige vorderingen, langlopende schulden, overige financiële verplichtingen en geldmiddelen. De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderversliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderversliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstrekte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Vorderingen

De waardering voor vorderingen is toegelicht in de paragraaf 'Financiële instrumenten'.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Als liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

De algemene vergadering stelt de bestemming van het resultaat vast. Vooruitlopend op deze bestemming wordt het resultaat boekjaar toegevoegd of onttrokken aan het eigen vermogen als onverdeeld resultaat.

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden ook begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de netto contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Als de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en als het waarschijnlijk is dat deze vergoeding wordt ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Bij het contant maken wordt de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties als disconteringsvoet gehanteerd. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de verwachte looptijd. Als de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties negatief is wordt deze gelijk gesteld aan 0%.

Voorziening instandhoudingsverplichtingen

Activa BV heeft verplichtingen richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam met betrekking tot de instandhouding van de strategische activa waaronder metro- en trammaterieel. De voorziening voor instandhoudingsverplichtingen is opgenomen voor de verwachte uitgaven in verband met het moeten voldoen aan instandhoudingsverplichtingen voor het metro- en

trammaterieel ter hoogte van het bedrag dat op balansdatum als verplichting aanwezig is. Jaarlijks vindt een herijking plaats. Activiteiten ten behoeve van de instandhouding worden afzonderlijk van normale projectactiviteiten inzichtelijk gemaakt middels een separate order/projectinrichting. De kosten voor deze activiteiten komen ten laste van de voorziening.

Schulden

De waardering voor langlopende en kortlopende schulden is toegelicht in de paragraaf 'Financiële instrumenten'.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten in het jaar. Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economische potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend naar de periode waarop zij betrekking hebben.

Opbrengstverantwoording

Netto-omzet

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit het verlenen van diensten, voornamelijk aan GVB Exploitatie BV. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van kortingen. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de inning van de ontvangen vergoeding waarschijnlijk is.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de ten behoeve van de bedrijfsopbrengsten gemaakte kosten, voor zover deze kosten door derden in rekening zijn gebracht en niet zijn aan te merken als kosten van grond- en hulpstoffen.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies bestaan uit investeringsbijdragen. Subsidies worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op de daarbij behorende investeringen. Investeringsbijdragen worden geamortiseerd. Deze amortisatie wordt als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Financiële baten en lasten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten komen ten laste van het jaar waarover zij worden verschuldigd.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is gebaseerd op de orgaankosten. Dat zijn de diverse bedrijfskosten, vermeerderd met een winstopslag van 6% volgens de cost-plus-methode.

De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Bepaling van de reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten benadert de boekwaarde daarvan.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting bij de balans op 31 december 2021

1. Materiële vaste activa

Tabel 14

Bedragen in duizenden euro's	Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Rijdend materieel	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in aanbouw	2021	2020
<i>Percentage afschrijvingen</i>	2%	2-20%	3-7%	5-25%	-		
Aanschafwaarde	10.315	104.446	957.721	112.740	193.036	1.378.258	1.330.199
Investeringsbijdragen	-	-33.281	-554.711	-19.361	-37.733	-645.086	-640.970
Cumulatieve afschrijvingen	-2.871	-59.803	-531.547	-83.844	-	-678.065	-670.595
Cumulatieve amortisatie investeringsbijdragen	-	10.484	237.983	15.386	-	263.853	234.816
Boekwaarde op 1 januari	7.444	21.846	109.446	24.921	155.303	318.960	253.450
Investeringsbijdragen	-	150	96.445	3.299	-26.934	72.960	95.357
Ingebruiknames	-	20.051	12.182	10.820	-43.053	-	-
Investeringsbijdragen	-	-15.666	-5.744	-8.774	12.614	-17.570	-15.828
Ingebruiknames investeringsbijdragen	-	-828	-8.493	-1.078	10.399	-	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-83	-1.636	-81.678	-723	-	-84.120	-47.298
Desinvesteringen afschrijvingen	24	1.270	78.094	685	-	80.073	47.274
Desinvesteringen investeringsbijdragen	-	155	30.726	585	-	31.466	11.712
Desinvesteringen amortisatie investeringsbijdragen	-	-132	-30.203	-585	-	-30.920	-11.704
Afschrijvingen	-245	-5.094	-43.869	-8.118	-	-57.326	-54.744
Amortisatie investeringsbijdragen	-	3.421	31.677	3.524	-	38.622	40.741
Mutaties in boekwaarde	-304	1.691	79.137	-365	-46.974	33.185	65.510
Aanschafwaarde	10.232	123.011	984.670	126.136	123.049	1.367.098	1.378.258
Investeringsbijdragen	-	-49.620	-538.222	-28.628	-14.720	-631.190	-645.086
Cumulatieve afschrijvingen	-3.092	-63.627	-497.322	-91.277	-	-655.318	-678.065
Cumulatieve amortisatie investeringsbijdragen	-	13.773	239.457	18.325	-	271.555	263.853
Boekwaarde op 31 december	7.140	23.537	188.583	24.556	108.329	352.145	318.960

Terreinen

Activa BV heeft op 1 januari 2007 terreinen in erfpacht gekregen van gemeente Amsterdam voor een periode van vijftig jaar. De erfpachtcanon over deze periode is vooruitbetaald en wordt lineair afgeschreven.

Activa in aanbouw

Onder activa in aanbouw zijn ook begrepen de vooruitbetalingen op activa die voornamelijk betrekking hebben op rijdend materieel.

Investerings- en investeringsbijdragen

De investeringen bedragen in 2021 € 73,0 miljoen (2020: € 95,4 miljoen). Ter dekking van een deel van de investeringen heeft Activa BV in 2021 investeringsbijdragen ontvangen van Vervoerregio Amsterdam voor een bedrag van € 17,6 miljoen (2020: € 15,8 miljoen). De amortisatie investeringsbijdragen betreft het 'genoten' (in het resultaat opgenomen) deel van eerder verkregen investeringsbijdragen. De totale waarde van deze investeringsbijdragen op 31 december 2021 is € 631 miljoen. Hiervan is € 38,6 miljoen geamortiseerd in 2021.

Tabel 15 Amortisatie investeringsbijdragen

bedragen in duizenden euro's	subsidie 31 december 2021	amortisatie tm 2021	amortisatie 2021
Bus	-18.796	13.757	2.260
Tram	-162.816	58.337	10.069
Metro	-321.410	134.427	19.698
Amsys/Diemen	-27.560	10.972	5.441
Gemeente	-9.841	2.299	1.059
Overig	-5.189	4.041	91
Volledig geamortiseerd	-47.721	47.721	0
Activa in aanbouw	-37.858	0	0
Totaal	-631.192	271.554	38.618

Op 31 december 2021 is nog steeds een groot deel van het rijdend materieel gefinancierd door middel van investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam. Het rijdend materieel dat in 2021 in gebruik is genomen wordt middels kapitaallastenvergoeding door Vervoerregio Amsterdam bekostigd.

Afschrijvingsvergoeding

De afschrijvingsvergoeding is onderdeel van de kapitaallastenvergoeding van Vervoerregio Amsterdam voor gesubsidieerde investeringen. Deze is in de jaarrekening verwerkt onder de Overige opbrengsten. Van de totale afschrijvingen in 2021 (€ 57,3 miljoen) is € 6,3 miljoen (2020: € 0,9 miljoen) bekostigd door Vervoerregio Amsterdam.

Tabel 16 Afschrijvingsvergoeding

bedragen in duizenden euro's	totale subsidie	subsidie 2021
Bus	20.540	1.275
Tram	159.848	4.923
Metro	0	0
Overig	1.092	125
Totaal	181.480	6.323

Terugklapclausule

De strategische activa van GVB zijn ondergebracht in Activa BV. In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Activa BV' is vastgelegd in welke gevallen gemeente Amsterdam, GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in Activa BV in eigendom aan haar over te dragen ('de terugklap'). Gemeente Amsterdam heeft een pandrecht op alle activa, vorderingen en de aandelen in Activa BV. Voor de activa en

bijbehorende vorderingen uit verzekeringspolissen en koopovereenkomsten die met investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam zijn gefinancierd, berust een pandrecht bij de Vervoerregio Amsterdam. Voor toekomstige investeringen zal volgens deze afspraken worden gehandeld. Op de registergoederen in Activa BV rust een recht van hypotheek. De 'terugklap' ziet toe op € 352,1 miljoen .

Onderhoud van het rijdend materieel is conform de aanwijzing in de concessie belegd bij GVB Exploitatie BV.

2. Vorderingen

Tabel 17

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Handelsdebiteuren	1.809	20
Vorderingen op groepsmaatschappijen	3.906	-
Overige vorderingen	6.328	9.822
Totaal	12.043	9.842

Handelsdebiteuren

Voor handelsdebiteuren is geen voorziening getroffen.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

Vorderingen op groepsmaatschappijen betreft een kortlopende vordering op GVB Exploitatie BV.

Overige vorderingen

Overige vorderingen bestaat voor € 6,2 miljoen (2020: € 9,8 miljoen) uit nog te factureren investeringsbijdragen en kapitaallastenvergoeding aan verbonden partijen, te weten Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam.

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

3. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan op 31 december 2021 volledig uit vrij opneembare banktegoeden

4. Eigen vermogen

Tabel 18

Bedragen in duizenden euro's	Gestort aandelenkapitaal	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	2021	2020
Boekwaarde op 1 januari	18	-	-	18	18
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-
Boekwaarde op 31 december	18	-	-	18	18

Gestort aandelenkapitaal

Het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt op 31 december 2021 € 18.000 en bestaat uit 18 gewone aandelen van nominaal € 1.000 per stuk. Het resultaat boekjaar is opgenomen als onverdeeld resultaat in het eigen vermogen.

Vorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat over het verslagjaar is nihil.

5. Voorzieningen

Tabel 19

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Dotatie	Onttrekking	31 december 2021
Instandhoudingsverplichtingen	20.270	33	7.170	13.133
Totaal	20.270	33	7.170	13.133

Instandhoudingsverplichtingen

Activa BV heeft verplichtingen richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam met betrekking tot de instandhouding van de strategische activa waaronder metro- en trammaterieel. De voorziening voor instandhoudingsverplichtingen is opgenomen voor de verwachte uitgaven in verband met het moeten voldoen aan instandhoudingsverplichtingen voor het metro- en trammaterieel ter hoogte van het bedrag dat op balansdatum als verplichting aanwezig is. Jaarlijks vindt een herijking plaats.

De voorziening voor instandhoudingsverplichtingen heeft voor een bedrag van € 4,5 miljoen een looptijd van langer dan één jaar en korter dan 5 jaar. De voorziening heeft voor € 8,6 miljoen een looptijd korter dan één jaar.

6. Langlopende schulden

Tabel 20

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
RCF lening bij BNG en Waterschapsbank	78.000	40.000
Vastrentende lening bij BNG en Waterschapsbank	140.000	145.000
Financieringskosten	-345	-467
GVB Holding NV	54.000	54.000
Totaal	271.655	238.533

Tabel 21

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Toevoeging	31 december 2021	Kortlopend deel op 31 december 2021
RCF lening bij BNG en Waterschapsbank	40.000	38.000	78.000	-
Vastrentende lening bij BNG en Waterschapsbank	145.000	-	145.000	5.000
GVB Holding NV	54.000	-	54.000	-
Totaal	239.000	38.000	277.000	5.000

De aflossingsverplichting in 2022 van € 5,0 miljoen op de vastrentende lening van € 145,0 miljoen is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Tabel 22

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Afschrijving	31 december 2021
Financieringskosten	-467	122	-345
Totaal	-467	122	-345

RCF lening

Activa BV heeft in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam. Deze kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen wordt in tranches verstrekt. Op 31 december 2021 bedraagt deze maximale kredietfaciliteit € 275,0 miljoen. Op 31 december 2021 heeft Activa BV uit de maximale kredietfaciliteit van € 275,0 miljoen € 78,0 miljoen 'getrokken'. Deze trekking heeft een looptijd van 1 maand. In 2022 wordt deze kredietfaciliteit met € 75,0 miljoen verhoogd tot € 350,0 miljoen. Deze kredietfaciliteit wordt gebruikt voor de aanschaf van onder andere nieuwe bussen, trams en metro's. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan Activa BV de kapitaallasten van de kredietfaciliteit.

Vastrentende lening

In 2020 heeft Activa BV externe financiering aangetrokken bij BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten bedrage van € 150,0 miljoen met een looptijd tot 31 december 2050 tegen een vast rentepercentage van 0.847%. Activa BV heeft deze faciliteit volledig "getrokken" in 2020. Jaarlijks wordt op deze lening € 5 miljoen afgelost. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan Activa BV de kapitaallasten van de lening.

De financieringskosten zijn in mindering gebracht op de hoogte van de langlopende schulden.

GVB Holding NV

Activa BV heeft een langlopende lening bij GVB Holding NV. De rente voor deze lening wordt jaarlijks op 1 januari bepaald op basis van het Euribor-twaalfmaandspercentage, verhoogd met 100 basispunten. De lening is niet direct opeisbaar. Er is geen aflossingsschema overeengekomen. Aflossing geschiedt zodra en voor zover de vrije kasstroom van Activa BV dat toelaat.

7. Kortlopende schulden

Tabel 23

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Vooruitontvangen bedragen	1.078	-
Schulden aan leveranciers	4.688	4.519
Schulden aan groepsmaatschappijen	53.956	54.118
Belastingen	1	2
Overige schulden	21.283	18.462
Totaal	81.006	77.101

Vooruitontvangen bedragen

De vooruitontvangen bedragen betreft een subsidie voor zero-emissie bussen.

Schulden aan groepsmaatschappijen

De schulden aan groepsmaatschappijen betreft een kortlopende lening van GVB Holding NV.

Overige schulden

Overige schulden betreft voor € 16,3 miljoen op 31 december 2021 nog te betalen kosten met betrekking tot 2021 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen (2020: € 12,8 miljoen). Hievan heeft € 0,8 miljoen (2020: € 0,8 miljoen) betrekking op een verbonden partij, te weten gemeente Amsterdam. Ook is de aflossingsverplichting op een langlopende lening van € 5,0 miljoen opgenomen onder de overige schulden.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet uit de balans bijkende rechten en verplichtingen

I Toekomstige financiële verplichtingen langlopende huurcontracten en investeringen

De nominale waarde van de op 31 december 2021 resterende termijnen voor langlopende huurcontracten bedraagt € 0,4 miljoen.

Tabel 24

Bedragen in duizenden euro's	Langlopende huurcontracten
Jaar	
2022	167
2023	102
2024	69
2025	48
2026 en verder	-
Totaal	386

Gedurende het verslagjaar zijn huurbetalingen in de winst-en-verliesrekening verwerkt voor een bedrag van € 0,2 miljoen.

Investeringen

Op 31 december 2021 staat een bedrag van € 109,6 miljoen (2020: € 116,0 miljoen) uit aan verplichtingen voor investeringen in materiële vaste activa. Dit betreft voor € 101,3 miljoen verplichtingen voor bussen (ZEB), trams (15G) en metro's (M7).

II Strategische activa

De strategische activa van GVB zijn ondergebracht in Activa BV. In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Activa BV' is vastgelegd in welke specifieke gevallen gemeente Amsterdam, GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in Activa BV in eigendom aan haar over te dragen ('de terugklap').

Gemeente Amsterdam heeft een pandrecht op alle activa, vorderingen en de aandelen in Activa BV. Voor de activa en bijbehorende vorderingen uit verzekeringspolissen en koopovereenkomsten die met investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam zijn gefinancierd, berust een pandrecht bij de Vervoerregio Amsterdam. Voor toekomstige investeringen zal volgens deze afspraken worden gehandeld. Op de registergoederen in Activa BV rust een recht van hypotheek.

Activa BV moet jaarlijks bepalen of sprake is van zaken/omstandigheden, die niet direct verband houden met het reguliere onderhoudsprogramma, waardoor de instandhouding of functionaliteit van het activum voor de resterende technische levensduur niet meer is gewaarborgd.

III Fiscale eenheid omzetbelasting

Activa BV vormt een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met GVB Exploitatie BV, GVB Infra BV, GVB Stations Retail & Ontwikkeling BV en GVB Holding NV, waarbij GVB Holding NV het hoofd van de fiscale eenheid is.

IV Kredietfaciliteit

Activa BV heeft in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van maximaal € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG bank en de Nederlandse Waterschapsbank. Deze faciliteit is bedoeld ter financiering van investeringen in rollend materieel en andere strategische activa van GVB Activa BV, met een looptijd tot eind 2024. Er is géén aflossingsverplichting; de lening heeft een revolverend karakter. Vervoerregio Amsterdam staat garant voor de lening en vergoedt aan Activa BV de kapitaallasten.

Activa BV heeft in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam in oktober 2019 een rekening courant faciliteit, Ancillary, als onderdeel van de revolverende faciliteit, met de BNG Bank NV afgesloten voor dagelijks gebruik. Deze heeft een limiet van € 40,0 miljoen met een rentepercentage van 1-maands Euribor plus 25 basispunten.

Activa BV heeft in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam in oktober 2019 nog twee langlopende leningen afgesloten bij de BNG Bank NV en de Nederlandse Waterschapsbank NV:

De eerste lening bedraagt € 142,0 miljoen met als startdatum 16 december 2024. Deze lening kent een lineaire aflossing met een looptijd van 30 jaar en een rentepercentage van 0,952%.

De tweede lening bedraagt € 56,0 miljoen met als startdatum 16 december 2024. Deze lening kent een lineaire aflossing met een looptijd van 12 jaar en een rentepercentage van 0,765%.

Toelichting bij de winst- en-verliesrekening over 2021

8. Netto-omzet

Dit betreft de vergoeding van GVB Exploitatie BV en GVB Infra BV voor het gebruik van de strategische activa die opgenomen zijn in Activa BV. De vergoeding heeft hoofdzakelijk betrekking op afschrijvingen op materieel en gebouwen, mutatie van de voorziening voor instandhoudingsverplichtingen, financiële lasten, verzekeringen en de service level agreement met Thales voor het OV-chipkaart systeem. Het is een kostendekkende vergoeding op nacalculatiebasis.

9. Overige opbrengsten

Overige opbrengsten betreft voornamelijk de kapitaallastenvergoeding die Vervoerregio Amsterdam verstrekt op de leningen bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten behoeve van investeringen in rijdend materieel.

10. Kosten voor grond- en hulpstoffen

Kosten voor grond- en hulpstoffen betreft voornamelijk kosten betreffende de combino-clusterbeurt.

11. Kosten uitbesteed werk en overige externe kosten

Tabel 25

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Tijdelijk ingehuurd personeel	72	116
Diensten door derden	5.103	4.955
Belastingen en verzekeringen	1.621	1.504
Huur	347	370
Diverse bedrijfskosten	434	86
Dotatie voorzieningen	33	-
Totaal	7.610	7.031

Uitbesteed werk en overige externe kosten

Uitbesteed werk en overige externe kosten bestaat met name uit de kosten voor het systeemonderhoud van het OV-chipkaart systeem en extern advies, zoals de kosten van de jaarmeting.

12. Afschrijvingen op materiële vaste activa

Tabel 26

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Afschrijvingen	57.326	54.744
Boekresultaat desinvesteringen	672	-11
Amortisatie investeringsbijdragen	-38.622	-40.741
Totaal	19.376	13.992

De samenstelling van de posten afschrijvingen op materiële vaste activa en amortisatie van investeringsbijdragen is te vinden in de toelichting op de balans met betrekking tot de materiële vaste activa. Het boekresultaat desinvesteringen betreft het afboeken van de restwaarde bij desinvesteringen en de opbrengst bij eventuele verkoop.

13. Overige bedrijfskosten

Tabel 27

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Vrijval voorzieningen	-	-27
Totaal	-	-27

Vrijval voorzieningen

De vrijval betreft de herijking van de voorziening instandhoudingsverplichtingen.

Personeelsaantallen

In 2021 zijn 0 werknemers in dienst (2020: 0) en 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2020: 0).

14. Financiële baten en lasten

Tabel 28

Bedragen in duizenden euro's	2021	2020
Financiële baten	-54	-31
Financiële lasten	2.971	2.191
Totaal	-3.025	-2.222

Financiële baten

De financiële baten zijn negatief vanwege negatieve rente.

Financiële lasten

De financiële lasten betreffen de rente op de langlopende leningen bij de BNG en Waterschapsbank en de rente op de intercompany-lening bij GVB Holding NV.

Rentevergoeding Vervoerregio Amsterdam

De rentevergoeding is onderdeel van de kapitaallastenvergoeding van Vervoerregio Amsterdam voor gesubsidieerde investeringen. Deze is in de jaarrekening verwerkt onder de Overige opbrengsten. Van de totale rentekosten in 2021 (€ 2,4 miljoen) is € 2,4 miljoen bekostigd door Vervoerregio Amsterdam (2020: € 1,6 miljoen).

Tabel 29 Rentevergoeding

bedragen in duizenden euro's	rentekosten 2021	vergoeding 2021
Vastrentende lening	-2.623	2.623
Variabele lening (RCF)	232	-259
Totaal	-2.391	2.364

15. Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is gebaseerd op de orgaankosten. Dat zijn de diverse bedrijfskosten, vermeerderd met een winstopslag van 6% volgens de cost-plus-methode.

Risicobeheersing

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet-, en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markt en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De onderneming zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Renterisico

Activa BV loopt renterisico over rentedragende vorderingen en schulden.

Kredietrisico

Activa BV heeft een significante concentratie van haar opbrengstenstroom bij GVB Exploitatie BV en GVB Infra BV. Deze bedrijven zijn groepsmaatschappijen binnen GVB Holding NV. Het kredietrisico van Activa BV is hierdoor minimaal. De liquide middelen staan uit bij banken met minimaal een A-rating.

Marktrisico, liquiditeitsrisico en overige risico's

Activa BV heeft contractuele afspraken met Vervoerregio Amsterdam over de financiering van de investeringsverplichtingen door middel van kredietfaciliteiten bij derden. Een verdere uiteenzetting over de subsidiestromen is opgenomen bij de toelichting op de continuïteit. Activa BV loopt geen risico's ten aanzien van buitenlandse valuta en maakt geen gebruik van derivaten en soortgelijke financiële instrumenten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nieuwe informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Tot slot

Bezoldiging bestuurder

De statutaire bestuurder van Activa BV is GVB Holding NV. Het bedrag dat volgens artikel 2:383 BW vermeld moet worden met betrekking tot de bezoldiging van de bestuurder bedraagt in het verslagjaar € 0 (2020: € 0).

Amsterdam, 24 maart 2022

GVB Activa BV

Directie,

namens GVB Holding NV

Drs. K. Beeckmans

Ir. M.C.J.M. Lohmeijer

Drs. C.J.G. Zuiderwijk-Jacobs

Overige gegevens

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de resultaatbestemming

Conform artikel 16 lid 1 van de statuten stelt de algemene vergadering de bestemming van het resultaat vast.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van GVB Activa B.V.

